

با سمه تعالی

ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹	مدت امتحان: ۱۳۵ دقیقه	سؤالات امتحان نهایی درس: هندسه ۳
تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی- فیزیک	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف

استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی و رادیکال) مجاز است.

۱	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید. الف) در ماتریس قطری $A = \begin{bmatrix} -3 & 0 \\ 2k-1 & \end{bmatrix}$ ، مقدار k برابر است. ب) هرگاه صفحه‌ای شامل محور یک سطح مخروطی، آن را برش دهد، فصل مشترک حاصل است. پ) حجم متوازی السطوحی که روی بردارهای واحد \vec{i} و \vec{j} و \vec{k} بنا می‌شود، برابر است.	۰/۷۵
۲	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) اگر ماتریس $A_{n \times n}$ دلخواه و I_n ماتریس همانی و $A^T - A = I$ باشد، وارون ماتریس A ، برابر $(I - A)^{-1}$ است. ب) مکان هندسی مرکز همه دایره‌های با شعاع ثابت r که بر دایره $C(O, r)$ در صفحه این دایره مماس خارج هستند، دایره $C'(O, 2r)$ است. پ) بردار $\vec{a} = \left(0, \frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}} \right)$ ، یک بردار یکه است.	۰/۷۵
۳	ماتریس $B = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 2 \\ -2 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & -1 \end{bmatrix}$ و $a_{ij} = \begin{cases} j-1 & i > j \\ i-j & i = j \\ 1-i & i < j \end{cases}$ که $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ ماتریس $A \times B$ را به دست آورید. الف) حاصل $A \times B$ را به دست آورید. ب) دترمینان ماتریس B را به دست آورید. (با روش دلخواه)	۰
۴	دستگاه $\begin{cases} 3x - 4y = 1 \\ 2y - x = 1 \end{cases}$ را با استفاده از ماتریس وارون حل کنید.	۱/۲۵
۵	اگر A ماتریسی 3×3 باشد و $-2 = A + A^{-1} ^3 + 2A $ ، حاصل $ A^{-1} ^3$ را محاسبه کنید.	۱/۲۵
۶	اگر $A = B$ و $B = \begin{bmatrix} 3 & 2x+y \\ -3 & 4 \end{bmatrix}$ باشند، حاصل x را به دست آورید.	۱
۷	نقطه‌ی A و خط d در صفحه مفروض‌اند. نقطه‌ای بیابید که از A به فاصله‌ی ۳ سانتیمتر و از d به فاصله‌ی ۴ سانتیمتر باشد. (درمورد حالات‌های مختلف جواب بحث کنید.)	۱/۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

با سمه تعالي

ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹	مدت امتحان: ۱۳۵ دقیقه	سؤالات امتحان نهایی درس: هندسه ۳
تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی- فیزیک	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف

۱/۵	معادله‌ی دایره‌ای را بنویسید که مرکز آن $(x - 2)^2 + (y - 3)^2 = 16$ بوده و با دایره $O(0, 1)$ مماس داخل باشد.	۸
۱/۵	وضعیت خط $x + y = 3$ و دایره $x^2 + y^2 - 2y - 3 = 0$ را تعیین کنید.	۹
۱/۵	در بیضی زیر، خروج از مرکز برابر $\frac{4}{5}$ است. نسبت مساحت مثلث OAB' به مساحت مثلث OBF' را بیابید. 	۱۰
۱/۵	در شکل زیر، سهمی با راس A و کانون F و خط هادی d رسم شده است. از F به نقطه دلخواه M روی سهمی وصل کرده و امتداد داده ایم تا d را در نقطه N قطع کند و از نقطه M ، MT را برابر d عمود کرده ایم. 	۱۱
۱/۵	اگر $ \vec{a} = 10$ و $ \vec{b} = 2$ و $\vec{a} \cdot \vec{b} = 12$. \vec{a} پاشند و زاویه بین دو بردار حاده باشد، مقدار $ \vec{a} \times \vec{b} $ را محاسبه کنید.	۱۲
۱	برداری عمود بر دو بردار $(3, -1, 2)$ و $(1, 2, -1)$ را بیابید.	۱۳
۱/۵	اگر $\vec{a} = (1, -3, 4)$ و $\vec{b} = 3\vec{i} - 4\vec{j} + 2\vec{k}$ باشند، آیا ه تصویر قائم بردار $\vec{a} - \vec{b}$ را بر امتداد بردار \vec{a} بیابید.	۱۴
۱/۵	فرض کنید \vec{a} و \vec{b} بردارهایی به طول ۵ هستند که با یکدیگر زاویه $\frac{\pi}{4}$ می‌سازند. مساحت مثلثی که توسط بردارهای $\vec{a} + \vec{b}$ و \vec{a} تولید می‌شود را بیابید.	۱۵
۲۰	جمع نمره	موفق و سوبلند باشید.

با سمه تعالي

راهنماي تصحیح آزمون نهايی درس: هندسه ۳	رشته: رياضي فيزيک	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۱۳۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۹
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir
ردیف	راهنماي تصحیح	نمره	

۱	الف) $k = \frac{1}{2}$ (۰/۲۵) ص ۱۲	ب) دو خط متقطع (۰/۲۵) ص ۳۹	پ) یک (۰/۲۵) ص ۸۲ و ص ۸۳	۰/۷۵
۲	الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۲۲	ب) درست (۰/۲۵) ص ۳۹	پ) ۷۵	۰/۷۵
۳	ص ۲۸ و ص ۲۱			۲
			$A = \begin{bmatrix} \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & ۲ & -۱ \\ \cdot & ۱ & ۶ \end{bmatrix} (\cdot/۵)$	
			$\text{الف) } A \times B = \begin{bmatrix} \cdot & \cdot & \cdot \\ -۵ & -۴ & ۳ \\ ۴ & ۱۱ & -۵ \end{bmatrix} (\cdot/۷۵)$	
			$\text{ب) } \left \begin{array}{ccc} -۱ & ۱ & ۲ \\ -۲ & -۱ & ۱ \\ ۱ & ۲ & -۱ \end{array} \right = (-۱ + ۱ - ۸) - (-۲ - ۲ + ۲) = -۶ (\cdot/۲۵)$	
۴	ص ۲۴			۱/۲۵
			$A = \begin{bmatrix} ۳ & -۴ \\ -۱ & ۲ \end{bmatrix}$	
			$A^{-1} = \frac{1}{\det(A)} \begin{bmatrix} ۲ & ۴ \\ ۱ & ۳ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ -۱ & -۲ \end{bmatrix} (\cdot/۲۵) \rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ -۱ & -۲ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ \\ ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۳ \\ ۲ \end{bmatrix} (\cdot/۵)$	
۵	ص ۳۱		$ 2A + A^{-1} ^3 = ۲^۳ A + \frac{1}{ A ^3} = ۸(-۲) + \frac{1}{-۸} = \frac{-۱۲۹}{۸} (\cdot/۲۵)$	۱/۲۵
۶	ص ۲۰		$z = -۳ (\cdot/۲۵)$	۱
			$\begin{cases} ۲x - y = ۳ \\ ۲x + y = ۵ \end{cases} \Rightarrow x = ۲, y = ۱ (\cdot/۵) \rightarrow x^۲ - ۲y + z = -۱ (\cdot/۲۵)$	
ادامه در صفحه دوم				

با سمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: هندسه ۳	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۱۳۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ آزمون: ۱۰/۰۹/۱۴۰۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	

۷	ص ۳۹ - مکان هندسی نقاطی از صفحه که از نقطه‌ی A به فاصله‌ی ثابت ۳ سانتی‌متر هستند، دایره‌ای به مرکز A و شعاع ۳ سانتی‌متر است. (۰/۲۵) مکان هندسی نقاطی از صفحه که از خط d به فاصله‌ی ۴ سانتی‌متر باشند، دو خط موازی با d و در طرفین خط d است. (۰/۵) اشتراک این دو مکان هندسی را در نظر می‌گیریم. اگر دایره دو خط موازی را قطع نکند، جوابی نخواهد داشت. (۰/۲۵) اگر دایره بر یکی از خطوط موازی مماس باشد، یک جواب دارد. (۰/۲۵) اگر دایره یکی از دو خط موازی را قطع کند دو جواب خواهد داشت. (۰/۲۵) (بررسی تعداد حالات با رسم شکل نیز صحیح است و نمره‌ی مربوطه لحاظ گردد.)	۱/۵
۸	ص ۴۴ $(x - ۲)^۲ + (y - ۳)^۲ = ۱۶ \rightarrow O'(۲, ۳) \text{ و } r' = ۴ \quad (۰/۲۵)$ $d = OO' = \sqrt{(۰ - ۲)^۲ + (۱ - ۳)^۲} = \sqrt{۸} \quad (۰/۲۵)$ $ r - r' = d \quad (۰/۲۵) \rightarrow r - ۴ = \sqrt{۸} \rightarrow r = ۴ \pm 2\sqrt{2} \quad (۰/۲۵)$ $(x - ۰)^۲ + (y - ۱)^۲ = (۴ \pm 2\sqrt{2})^۲ \quad (۰/۵)$	۱/۵
۹	ص ۴۵ روش اول: $x + y = ۳ \Rightarrow y = ۳ - x \quad (۰/۲۵)$ $x^۲ + y^۲ - ۲y - ۳ = ۰ \rightarrow x^۲ + (۳ - x)^۲ - ۲(۳ - x) - ۳ = ۰ \quad (۰/۲۵)$ $2x^۲ - ۴x = ۰ \quad (۰/۵)$ <p>دلتای معادله‌ی اخیر مثبت است (۰/۲۵) بنابراین دو ریشه متمایز دارد که طول نقاط تقاطع است. پس خط و دایره متقاطع‌اند. (۰/۲۵)</p> روش دوم: $x^۲ + y^۲ - ۲y - ۳ = ۰ \Rightarrow O(۰, ۱) \text{ و } r = \frac{1}{2}\sqrt{۴ + ۱۲} = ۲ \quad (۰/۵)$ $OH = \frac{ ۰ + ۱ - ۳ }{\sqrt{۱ + ۱}} = \sqrt{۲} < ۲ \quad (۰/۵)$ <p>پس خط و دایره متقاطع‌اند. (۰/۲۵)</p>	۱/۵

ادامه در صفحه سوم

با سمه تعالي

راهنماي تصحیح آزمون نهايی درس: هندسه ۳	رشته: رياضي فيزيك	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۱۳۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۹/۱۰
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir
ردیف	راهنماي تصحیح	نمره	

۱۰	۴۸ ص	$\frac{c}{a} = \frac{4}{5} \quad (./25)$ $\frac{S_{\Delta OBF'}}{S_{\Delta OAB'}} = \frac{\frac{1}{2} OB \times OF' \quad (./25)}{\frac{1}{2} OB' \times OA \quad (./25)} = \frac{\frac{1}{2} bc \quad (./25)}{\frac{1}{2} ba \quad (./25)} = \frac{c}{a} = \frac{4}{5} \quad (./25)$	۱/۵	
۱۱	۵۸ -	<p>بنا به تعریف سهمی $MT = MF$ و لذا مثلث MFT متساوی الساقین است پس $\widehat{MTF} = \widehat{MFT}$</p> <p>از طرفی $FT \parallel MT$ و خط مورب می باشد پس بنابر قضیه خطوط موازی و مورب $\widehat{MTF} = \widehat{TFH} \quad (./25)$</p> <p>از دو رابطه اخير نتیجه می شود که TF نیمساز زاویه \widehat{NFH} می باشد. $(./25)$</p> <p>با استفاده از قضیه نیمساز در مثلث FHN داریم:</p> $\frac{NF}{FH} = \frac{NT}{TH} \Rightarrow \frac{NF}{\cancel{FA}} = \frac{NT}{\cancel{TH}} \Rightarrow \frac{NF}{FA} = \frac{2NT}{TH} \quad (./25)$ <p>(برای اثبات با استفاده از قضیه تالس نیز نمره لحاظ گردد.)</p>	ص ۵۸	۱/۵
۱۲	۸۴ ص	$\vec{a} \cdot \vec{b} = \vec{a} \vec{b} \cos \theta \quad (./25) \rightarrow ۱۲ = ۱۰ \times ۲ \times \cos \theta \rightarrow \cos \theta = \frac{۳}{۵} \quad (./25)$ $\sin \theta = \sqrt{1 - \left(\frac{۳}{۵}\right)^۲} = \frac{۴}{۵} \quad (./5)$ $ \vec{a} \times \vec{b} = \vec{a} \vec{b} \sin \theta = ۲ \times ۱۰ \times \frac{۴}{۵} = ۱۶ \quad (./25)$ <p>(اگر از رابطه $\vec{a} \times \vec{b} ^۲ = \vec{a} ^۲ \vec{b} ^۲ - (\vec{a} \cdot \vec{b})^۲$ نیز استفاده شود نمره لحاظ گردد.)</p>	۱/۵	
۱۳	۸۴ ص	$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} i & j & k \\ ۳ & -۱ & ۲ \\ ۱ & ۲ & -۱ \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} -۱ & ۲ \\ ۲ & -۱ \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} ۳ & ۲ \\ ۱ & -۱ \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} ۳ & -۱ \\ ۱ & ۲ \end{vmatrix} \quad (./5)$ $\vec{a} \times \vec{b} = -۳\vec{i} + ۵\vec{j} + ۷\vec{k} = (-۳, ۵, ۷) \quad (./25)$	۱	
ادامه در صفحه چهارم				

با سمه تعالي

راهنماي تصحیح آزمون نهايی درس: هندسه ۳	رشته: رياضي فيزيك	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت آزمون: ۱۳۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۹/۱۰
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲			مرکز ارزشیابی و تضمین كیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir
ردیف	راهنماي تصحیح	نمره	

۱۴	ص ۸۴	$\vec{d} = \vec{a} - \vec{b} = (-2, 1, 2) \quad (\cdot / 5)$ $\overrightarrow{a'} = \underbrace{\frac{\vec{a} \cdot \vec{d}}{ \vec{d} } \vec{d}}_{(\cdot / 25)} = \underbrace{\frac{(-2-3+8)}{(-2)^2 + 1^2 + 2^2}}_{(\cdot / 5)} (-2, 1, 2) = \underbrace{\left(\frac{-2}{3}, \frac{1}{3}, \frac{2}{3} \right)}_{\cdot / 25}$	۱/۵
۱۵	ص ۸۴	$S = \underbrace{\frac{1}{2} 2\vec{a} \times (\vec{a} + \vec{b}) }_{(\cdot / 25)} = \underbrace{\frac{1}{2} 2\vec{a} \times \vec{a} + 2\vec{a} \times \vec{b} }_{(\cdot / 25)} \quad (\cdot / 25)$ $S = \underbrace{\frac{1}{2} \cdot + 2\vec{a} \times \vec{b} }_{(\cdot / 25)} = \underbrace{ 2\vec{a} \times \vec{b} }_{(\cdot / 25)} = \underbrace{ 2\vec{a} 2\vec{b} \sin\theta }_{(\cdot / 25)} = 5 \times 5 \times \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{25\sqrt{2}}{2} \quad (\cdot / 25)$	۱/۵
۲۰	مجموع نمره	موفق و سربلند باشید.	